

Poznań, 25 września 2023 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-III.431.12.2023.3.9

Pani
Agata Padalak
Dyrektor
Ochronka „Jurek”

ul. Ochota 15
61-367 Poznań

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań
tel. 61 854 1825, fax 61 854 1544

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: ps@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 1171

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	<p>Kontrola w trybie zwykłym na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r., poz. 1720), zwanym dalej „rozporządzeniem” i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477).</p> <p>Stan faktyczny został oceniony pod kątem zgodności z ww. ustawą w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.</p> <p>Zakres kontroli obejmuje organizację i funkcjonowanie jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.</p>
Jednostka kontrolowana	<p>Ochronka „Jurek” z siedzibą pod adresem: ul. Ochota 15, 61-367 Poznań, w dalszej części dokumentu określana także w skrócie: „Placówką”, „POW” lub „Jednostką”.</p>
Kontroler/ Kontrolerzy	<p>Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w składzie:</p> <ul style="list-style-type: none">- Katarzyna Brzóska – inspektor wojewódzki, jako kierownik zespołu inspektorów,- Jarosław Szymański – inspektor wojewódzki. <p>Kontrolujący złożyli oświadczenia, że nie istnieją okoliczności uzasadniające wyłączenie ich od udziału w ww. kontroli.</p>
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	<p>Czynności kontrolne w siedzibie Placówki przeprowadzone były w dniu 4 września 2023 r.</p>
Kierownik jednostki kontrolowanej	<p>Agata Padalak, Dyrektor Ochronki „Jurek”</p>

(akta kontroli: str. 15-17)

Na podstawie § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę (...) oraz art. 197d ust. 1 ww. ustawy przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

Zakres kontroli obejmuje organizację i funkcjonowanie Jednostki w zakresie zgodności z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kontrola została przeprowadzona w oparciu o następujące procedury i metody:

- pozyskano pisemne oświadczenia oraz przeprowadzono rozmowę z Dyrektorem Placówki, Panią Agatą Padalak,
- przeprowadzono analizę indywidualnej dokumentacji 2 wychowanków,
- przeprowadzono rozmowy z wychowankami Placówki oznaczonych symbolami: „A”, „B”, „C”, „D”,
- przeprowadzono analizę kwalifikacji kadry Placówki,
- przeprowadzono oględziny Placówki.

Biorąc pod uwagę, stwierdzone podczas kontroli, działania Placówki zgodne z obowiązującymi przepisami, jak i działania naruszające przepisy, działalność Ochronki „Jurek” oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

W związku z nieprawidłowościami **wydano zalecenia pokontrolne**.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

Ochronka „Jurek” jest niepubliczną Placówką, której organem prowadzącym jest Towarzystwo Przywracania Rodziny z siedzibą w Poznaniu, na zlecenie Miasta Poznania. Jednostka funkcjonuje na podstawie decyzji Wojewody Wielkopolskiego z dnia 30 kwietnia 2009 r., znak: PS.II-5.90115-42/07, zmienionej decyzją z dnia 30 listopada 2012 r., znak: PS-II.9423.4.2012.5 w sprawie wydania zezwolenia na czas nieokreślony na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego pod nazwą: Ochronka „Jurek” z siedzibą pod adresem: ul. Ochota 15, 61-367 Poznań, z liczbą 6 miejsc.

Placówka funkcjonuje w oparciu o statut Ochronki „Jurek” wydany przez Towarzystwo Przywracania Rodziny z siedzibą przy ul. Kosińskiego 27 w Poznaniu. Analiza ww. dokumentu wykazała, iż w Rozdziale II Zadania Ochronki, w § 6 oraz § 7 odnotowano **niezgodne z ww. ustawą oraz ww. rozporządzeniem** zapisy o treści:

– „Ochronka zapewnia całodobową opiekę i wychowanie dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym rodziców w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego”;

– „Ochronka specjalizuje się w opiece nad dziećmi szkolnymi”.

Nadto w Rozdziale IV Zasady działania w § 12 pkt 3 znajdują się zapisy określające schorzenia psychiczne w sposób odbiegający od aktualnie przyjętego nazewnictwa: „Do placówki nie przyjmuje się dzieci: niepełnosprawnych umysłowo w stopniu umiarkowanym i głębokim, psychicznie chorych, uzależnionych od środków toksycznych”.

(akta kontroli: 18-20)

Szczegółową organizację i zasady funkcjonowania Placówki określa regulamin organizacyjny pn. Regulamin Ochronki „Jurek” w Poznaniu. Analiza ww. dokumentu wykazała, iż w Rozdziale III Cele i zadania Ochronki w § 7 oraz § 8 powtórzono (wyżej przywołane) zapisy ze statutu Jednostki, ponadto w § 8 w pkt 2 odnotowano: „W uzasadnionych przypadkach, gdy przemawia za tym stan zdrowia, dobro dziecka oraz gdy nie znaleziono miejsca w innych formach opieki rodzinnej, przyjmuje dzieci od 3 roku życia”. Powyższe jest **niezgodne z art. 95 ust. 1 i 2 ww. ustawy**, co zostało szerzej opisane w dalszej części wystąpienia.

(akta kontroli: 21-29)

Standardy opieki i wychowania oraz zaspokajanie potrzeb dziecka i respektowanie jego praw

1. Oględziny obiektu

Podczas kontroli dokonano oględzin obiektu Placówki. W trakcie czynności kontrolnych sporządzono „Protokół oględzin”, który został zaakceptowany i podpisany przez Dyrektora Placówki i stanowi załącznik do niniejszego wystąpienia. W badanym obszarze Placówka funkcjonuje **zgodnie z § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: 30-32)

2. Kwalifikacje kadry

Dyrektorem Placówki do 27 lipca 2023 r. była Pani Maria Lichtańska. Kwalifikacje Pani M. Lichtańskiej zostały zweryfikowane podczas kontroli w 2015 r. Obecnie, od 28 lipca 2023 r. Dyrektorem Placówki jest Pani Agata Padalak. Pani A. Padalak ma wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku pedagogika w specjalności resocjalizacja. Posiadała wymagany ustawowo staż pracy w instytucjach zajmujących się pracą z dziećmi lub rodziną przed objęciem stanowiska dyrektora, nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona, nie jest także obciążona obowiązkiem alimentacyjnym i nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. Dyrektorka okazała zaświadczenie lekarskie, potwierdzające zdolność do kierowania Placówką, ważne do 5 września 2026 r. oraz wydruk potwierdzający, że nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Kwalifikacje Dyrektorki są zatem **zgodne z art. 97 ust. 3 ww. ustawy**.

(akta kontroli: 33-40)

W trakcie kontroli sprawdzono również kwalifikacje kadry merytorycznej zatrudnionej w Placówce. Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą zatrudnionych było 8 wychowawców (5 w pełnym wymiarze godzin, 2 na 3/4 etatu, 1 na umowie zlecenia). Każda z tych osób ma wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku i posiada aktualne badania lekarskie, nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona, nie ponosi obowiązku alimentacyjnego i nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Powyższe potwierdzono podczas oględzin dokumentacji kadrowej, z których sporządzono protokół, zaakceptowany i podpisany przez Dyrektora Placówki.

Zatem kwalifikacje kadry merytorycznej są **zgodne z art. 98 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ww. ustawy.**

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Podczas kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą Placówka nie korzystała z pomocy wolontariuszy.

(akta kontroli: 57)

3. Wychowankowie umieszczeni w Placówce

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

W Placówce prowadzona jest ewidencja wychowanków, jednakże nie zawiera ona wszystkich wymaganych informacji, tj. brakuje informacji o miejscu urodzenia, adresu ostatniego miejsca zamieszkania, aktualnego adresu zamieszkania rodziców dziecka, co jest **niezgodne z § 17 ust. 5 ww. rozporządzenia**. Ponadto na stronie tytułowej dokumentu widnieje nieaktualny adres Placówki.

(akta kontroli: 60-62)

W trakcie kontroli przedstawiono 6. miesięcznych rozkładów godzin pracy wychowawców (za okresy: od 1 do 31 stycznia 2022 r., od 1 do 30 kwietnia 2022 r., od 1 do 31 lipca 2022 r., od 1 do 31 grudnia 2022 r., od 1 do 28 lutego 2023 r. oraz od 1 do 30 kwietnia 2023 r.).

Wychowawcy pełnią dyżuryienne w zróżnicowanych godzinach, tj. dyżuryienne 12-godzinne (od 8.00 do 20.00) lubienne poniżej 12 godzin (np. od 14.00 do 22.00, od 10.00 do 16.00, od 8.00 do 13.00 i inne) oraz dyżury nocne, trwające od godziny 20.00 do 8.00, z jednostkowymi dniami w badanym okresie, kiedy dyżur nocny przekazywany był o godzinie 22.00. Analiza ww. miesięcznych harmonogramów za wymienione wyżej okresy wykazała, że na dyżurze planowana jest zawsze obsada co najmniej jednego wychowawcy w każdym z ww. przedziałów czasowych. Powyższe było **zgodne z § 10 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: 63-68)

Podczas kontroli inspektorzy poprosili o przedstawienie dokumentacji związanej z rejestrowaniem obchodów nocnych. Dyrektor Placówki oświadczyła, iż Placówka nie prowadziła i nie prowadzi zeszytu obchodów nocnych. Ponadto dodała, że obchody w nocy przeprowadzane są kilkakrotnie. Brak rejestru dokonywanych obchodów nocnych uniemożliwia jednoznaczne stwierdzenie, czy obchody nocne są w rzeczywistości prowadzone, zatem **stanowi uchybienie § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: 69)

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w Placówce wychowawca kieruje procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci, co jest **zgodne z § 16 ust. 1 ww. rozporządzenia**.

(akta kontroli: 58)

4. Zapewnienie zaspokojenia potrzeb wychowanków

W trakcie kontroli, tj. 4 września 2023 r. zostały przeprowadzone z dziećmi „A”, „B”, „C” oraz „D” indywidualne rozmowy, z których sporządzono zapisy. Podczas rozmów każde z dzieci zostało zapytane o sposób zapewniania przez Placówkę potrzeb wymienionych w § 18 ust. 1 ww. rozporządzenia.

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

5. Dokumentacja wychowanków

Zespół inspektorów przeanalizował dokumentację prowadzoną przez Placówkę dla 4 wychowanków.

Ze względu na dużą zawartość wrażliwych danych osobowych dokonano wyłączenia części wystąpienia pokontrolnego zawierającego informacje pozyskane podczas kontroli. Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Działania Placówki na rzecz utrzymywania przez dziecko kontaktów z rodziną oraz powrotu dziecka do rodziny

Ustalono, iż Placówka umożliwia dzieciom osobiste i telefoniczne kontakty z rodzicami i osobami bliskimi. W rozmowach z inspektorami wszyscy wychowankowie przekazali, że utrzymują kontakty z rodzicami, a także/lub z innymi członkami rodziny – dziadkami, rodzeństwem, wujostwem. Wychowankowie są odwiedzani przez bliskich w Placówce. Powyższe informacje znajdują potwierdzenie w dokumentacji wychowanków. Stwierdzono, że plany pomocy dzieciom określają działania na rzecz podtrzymywania kontaktów dzieci z rodzinami, a także akcentują konieczność udzielania wsparcia wychowankom w celu odbudowania właściwych relacji z bliskimi i rozumienia roli rodziny. Powyższe działania Placówki są **zgodne z art. 4 pkt 2 i 3 oraz art. 93 ust. 4 pkt 3 i 4 ww. ustawy.**

(akta kontroli: 70-83; 124-144; 185-204)

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do „Zeszytu kontroli” pod nr 5/2023.

UWAGI I WNIOSKI

Brak uwag i wniosków.

ZALECENIA POKONTROLNE

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości oraz jednego uchybienia w funkcjonowaniu Placówki oraz w realizacji zadań, określonych w ww. ustawie i ww. rozporządzeniu, zalecam:

- 1. dostosować obowiązujące w Placówce statut i regulaminy do przepisów prawa oraz przyjętego nazewnictwa i terminologii,**
- 2. przyjmować do placówki dzieci, zgodnie z art. 95 ust. 1 i 2 ww. ustawy,**
- 3. prowadzić ewidencję dzieci, zgodnie z § 17 ust. 5 ww. rozporządzenia,**
- 4. każdorazowo odnotowywać przeprowadzenie trzykrotnego obchodu nocnego w Placówce, zgodnie z § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia,**
- 5. zawierać w diagnozie psychofizycznej wskazania dotyczące dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem oraz pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, zgodnie z § 14 ust. 4 pkt 4 i 5 ww. rozporządzenia,**

6. **opracowywać plan pomocy dziecku dla każdego wychowanka**, zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia, **określając cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe**, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia, **określając termin realizacji celów i działań oraz osobę odpowiedzialną za to zadanie**, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia, **modyfikując plan w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka i nie rzadziej niż co pół roku**, zgodnie z § 15 ust. 5 pkt 1 ww. rozporządzenia, **uwzględniając wskazówki do modyfikacji planu każdorazowo po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka**, zgodnie z art. 136 pkt 3 ww. ustawy,
7. **prowadzić kartę pobytu dziecka dla każdego wychowanka, odnotowując wymagane dane we wszystkich obszarach w sposób odzwierciedlający rzeczywistą sytuację dziecka**, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia, **zachowując terminy ich uzupełniania**, zgodnie z § 17 ust. 4 pkt 2 ww. rozporządzenia,
8. **prowadzić karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa**, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia,
9. **prowadzić arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych**, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia,
10. **dokonywać okresowej oceny sytuacji dziecka przez zespół powołany** zgodnie z art. 137 ww. ustawy, **realizując wszystkie cele oceny**, zgodnie z art. 136 ww. ustawy, **w miarę potrzeb dziecka nie rzadziej niż co pół roku**, zgodnie z art. 138 ust. 1 ww. ustawy **oraz przysyłać wnioski zespołu do właściwego sądu**, zgodnie z art. 138 ust. 2 ww. ustawy,
11. **zachowywać obligatoryjny termin wyboru opiekuna usamodzielnienia**, zgodnie z art. 145 ust. 2 ww. ustawy.

VI. Pozostałe informacje.

Niniejszy dokument sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Dyrektorowi Ochronki „Jurek”, drugi przekazano organowi prowadzącemu Placówkę, trzeci pozostawiono w dokumentacji Wojewody Wielkopolskiego.

Treść wystąpienia pokontrolnego podlega udostępnieniu, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z wyłączeniem danych osobowych w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1781).

Zgodnie z art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.) kontrolowana Jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana Jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.) kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 do 15.000 zł.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 16 stron.

Katarzyna Brzóska
Inspektor wojewódzki

Jarosław Szymański
Inspektor wojewódzki

Z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego

Dokument sporządziła:

Katarzyna Brzóska
Inspektor wojewódzki
16.11.2023 r.